

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

PLENUL

HOTĂRÂREA nr. 415

din 29 aprilie 2015

Prin Raportul nr. 1931/IJ/521/DIP/9364/ST/2015 Inspekția Judiciară a înaintat Plenului Consiliului Superior al Magistraturii concluziile cu privire la eventuala atingere adusă independenței și imparțialității procurorilor, precum și a sistemului judiciar în ansamblul său, ca urmare a declarațiilor domnului Traian Băsescu, fost președinte al României, făcute în cadrul emisiunii „Ultimul cuvânt”, difuzată de postul de televiziune B 1 TV, în data de 31.03.2015, precum și comentariilor postate pe pagina de socializare Facebook la data de 02.04.2015 de către echipa de comunicare a doamnei deputat Elena Gabriela Udrea și preluate de mass media.

Prin Raportul nr. 2024/IJ/1214/DIJ/549/DIP/2015 Inspekția Judiciară a înaintat rezultatul concluziilor cu privire la eventuala atingere adusă independenței, prestigiului și credibilității justiției cu consecința subminării autorității acesteia, inclusiv a sistemului judiciar în ansamblul său, ca urmare a declarațiilor domnului Traian Băsescu emise în spațiul public de fostul președinte al României în cadrul emisiunii „X- Press”, difuzată în data de 06.04.2015, la postul de televiziune B1 TV.

Analizând rapoartele Inspekției Judiciare și înscrisurile atașate, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii reține următoarele:

1) La data de 02.04.2015, președintele Consiliului Superior al Magistraturii a solicitat Inspecției Judiciare, în baza art. 30 alin. (1) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare, efectuarea unor verificări pentru a se stabili, ca urmare a afirmațiilor făcute în spațiul public de domnul Traian Băsescu, fost președinte al României și echipa de comunicare a doamnei Elena Gabriela Udrea, dacă și în ce măsură a fost adusă atingere independenței și imparțialității procurorilor implicați în soluționarea dosarelor în care doamna Elena Gabriela Udrea are calitate procesuală, precum și dacă a fost adusă atingere independenței sistemului judiciar în ansamblul său.

În actul de sesizare, s-a arătat că domnul Traian Băsescu, fost președinte al României, în cadrul emisiunii „Ultimul cuvânt”, difuzată de postul de televiziune B1TV, în seara zilei 31 martie 2015 a avut o intervenție telefonică în cadrul căreia a susținut că procurorii acționează în mod abuziv pentru a strânge probe în defavoarea persoanelor cercetate, făcând trimitere, în concret, și la doamna Elena Gabriela Udrea.

În aceeași sesizare se face referire și la postarea pe contul de Facebook al doamnei Elena Gabriela Udrea realizată de echipa de comunicare a acesteia în care se susține că măsura arestării preventive este deturnată de la scopul legii, fiind folosită ca o formă de intimidare și presiune.

La soluționarea lucrării au fost avute în vedere date și informații relevante cu privire la dosarele aflate pe rolul Direcției Naționale Anticorupție în care doamna Elena Gabriela Udrea are calitate procesuală precum și comentariile apărute în spațiul public pe marginea afirmațiilor făcute de domnul Traian Băsescu, fost președinte al României.

În seara zilei 31 martie 2015, domnul Traian Băsescu, fost președinte al României, în cadrul emisiunii „Ultimul cuvânt”, difuzată de postul de televiziune B1TV, a avut o intervenție telefonică în cadrul căreia a susținut că: „procurorii, în vederea obținerii de probe, recurg la metode de constrângere prin băgarea la beci până spui ce a spus delatorul”. A mai afirmat că, în opinia sa, „în momentul de față asistăm la o Guantanamoizare a țării”, susținând că: „la Guantanamo suspecții de terorism erau ținuti închiși până când spuneau ce doreau ofițerii CIA... Spun acest lucru în condițiile în care nici eu ca mulți alții nu sunt de acord cu Guantanamoizarea țării. Adică am unul care nu

spune ca delatorul sau denunțatorul, lui i se spune în mod politicos denunțator. Sigur, atunci când spui lucruri adevărate ești denunțator. Dar când minți ești delator. De prea multe ori, se pare, parchetele apelează la ideea te bag la beci până când spui ce a spus denunțatorul. Și vă dau cazul Elenei Udrea, da?...Or, aici pare o ținere la beci până spui ce a spus delatorul (...) Guantanamizarea țării. Da. Păi, la Guantanamo îi ținea până când spuneau ce voiau să audă ofițerii CIA”.

Afirmațiile fostului președinte al României au fost preluate de mai multe instituții de presă respectiv: Hotnews.ro, Ziare.com, Antena 3, Cotidianul.ro, Activenews.ro, Luj.ro, Stareapresei.ro, Inpolitics.ro, DCnews.ro, Știripesurse.ro și reportertv.ro, și au suscitât numeroase comentarii pe marginea lor.

Pe marginea acestor afirmații s-au făcut comentarii atât de către jurnaliști cât și de către cititorii publicațiilor .

La data de 02.04.2015, echipa de comunicare a doamnei Elena Gabriela Udrea a postat pe contul de Facebook al acesteia un mesaj în care făcea referire la măsura arestării preventive dispusă împotriva ei, apreciind că aceasta este o: „formulă primară de intimidare și presiune asupra celor cărora le este aplicată. Trimiterea la beci se aseamănă cu o formă de tortură făcută pentru ca acuzații să spună tot ce vor să audă procurorii. Doar setea de imagine și de spectacol face să se insiste în continuare pe ideea arestului preventiv”.

Din verificările efectuate de către Inspekția Judiciară a rezultat că pe rolul Direcției Naționale Anticorupție se află în lucru dosare în care se fac cercetări cu privire la săvârșirea unor fapte de corupție de către doamna Elena Gabriela Udrea, respectiv:

- în dosarul nr. 187/P/2013, în conformitate cu prevederile legale și constituționale, procurorul șef al Direcției Naționale Anticorupție a transmis procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție referatul cauzei, în vederea sesizării Camerei Deputaților, pentru formularea cererii de efectuare a urmăririi penale față de doamna deputat Elena Gabriela Udrea, membru al Camerei Deputaților pentru săvârșirea unor fapte de corupție, în perioada în care a îndeplinit funcția de ministru al Dezvoltării Regionale și Turismului.

Cererea de efectuare a urmăririi penale avea în vedere săvârșirea infracțiunilor de: abuz în serviciu, cu obținerea pentru sine sau pentru altul de foloase necuvenite; tentativă la folosirea de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete pentru obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul Uniunii Europene; folosire a influenței în scopul obținerii de foloase necuvenite (art. 13 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, republicată, cu modificările și completările ulterioare).

În această cauză, la data de 29.01.2015, procurorul a dispus luarea măsurii controlului judiciar față de doamna Elena Gabriela Udrea.

La data de 4 februarie 2015, în acest dosar procurorii din cadrul Direcției Naționale Anticorupție – Secția de combatere a infracțiunilor conexe celor de corupție au dispus extinderea cercetărilor față de doamna Elena Gabriela Udrea și pentru săvârșirea infracțiunii de luare de mită.

Potrivit dispozițiilor legale și constituționale, procurorul șef al Direcției Naționale Anticorupție a transmis procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție referatul cauzei, în vederea sesizării Camerei Deputaților, pentru obținerea avizului de efectuare a urmăririi penale față de doamna Elena Gabriela Udrea sub aspectul săvârșirii infracțiunii de luare de mită și Ministrului Justiției, pentru a cere președintelui Camerei Deputaților încuviințarea arestării preventive a doamnei deputat Elena Gabriela Udrea pentru săvârșirea infracțiunilor de abuz în serviciu; tentativă la folosirea de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete pentru obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul Uniunii Europene; folosire a influenței în scopul obținerii de foloase necuvenite; luare de mită.

Faptele sub aspectul cărora se efectuează cercetări au legătură cu atribuirea și folosirea, presupus ilegale, a fondurilor din patrimoniul Ministerului Dezvoltării Regionale și Turismului, în perioada anilor 2010 – 2012.

La data de 10.02.2015 s-a dispus reținerea inculpatei Elena Gabriela Udrea și s-a solicitat Înaltei Curți de Casație și Justiție, urmare avizelor dispuse de Camera Deputaților, înlocuirea controlului judiciar dispus de procuror la data de 29.01.2015 cu

măsura arestului preventiv, motivat de faptul că au fost încălcate condițiile impuse cu ocazia luării măsurii controlului judiciar.

Prin încheierea nr. 98 din 11.02.2015 pronunțată în dosarul nr. 582/1/2015, Înalta Curte de Casație și Justiție a dispus arestarea preventivă a inculpatei Elena Gabriela Udrea și înlocuirea controlului judiciar cu măsura arestului preventiv, dispunându-se ca inculpata să execute o singură măsură preventivă.

Urmare a contestației formulate de inculpată, măsura arestului preventiv a fost înlocuită cu măsura arestului la domiciliu prin încheierea nr.25/C/17.02.2015 pronunțată în dosarul nr. 645/1/2015 al Înaltei Curți de Casație și Justiție.

- în dosarul nr. 50/P/2014, la data de 16.02.2015, s-a solicitat Camerei Deputaților aviz pentru formularea cererii de efectuare a urmăririi penale față de doamna deputat Elena Gabriela Udrea, pentru săvârșirea a trei infracțiuni de luare de mită, în perioada în care avea calitatea de ministru al Dezvoltării Regionale și Turismului. Totodată, Ministrul Justiției a fost sesizat pentru a cere președintelui Camerei Deputaților încuviințarea arestării preventive a doamnei deputat Elena Gabriela Udrea.

Prin încheierea nr. 140 din data de 25.02.2015, rămasă definitivă prin încheierea nr.41/C din 05.03.2015, Înalta Curte de Casație și Justiție a dispus arestarea preventivă a inculpatei Elena Gabriela Udrea pentru o perioadă de 30 de zile, până la 26.03.2015 inclusiv.

La expirarea celor 30 de zile, s-a solicitat prelungirea arestului preventiv de la data de 27.03.2015 până la data de 25.04.2015, propunerea fiind admisă prin încheierea nr.221 din data de 23.03.2015 pronunțată în dosarul nr.1144/1/2015 al Înaltei Curți de Casație și Justiție.

În cele două dosare prezentate s-au dispus soluții de disjungere a cauzelor și continuarea cercetărilor față de doamna Elena Gabriela Udrea, cauzele aflându-se în curs de soluționare.

Dreptul la libertatea de exprimare, care reprezintă un fundament al democrației și o condiție prealabilă pentru exercițiul altor drepturi și libertăți consacrate prin Convenția Europeană a Drepturilor Omului, este supus unor limitări, în condițiile prevăzute în art. 10, paragraful 2 din Convenție.

Una dintre acestea este determinată de necesitatea garantării autorității și imparțialitatea puterii judecătorești.

Necesitatea protecției autorității și independenței puterii judecătorești, precum și a reputației judecătorilor și procurorilor în vederea bunei funcționări a justiției, reprezintă elemente care justifică această limitarea a libertății de exprimare.

Din această perspectivă, opiniile exprimate de orice persoană cu privire la activitatea justiției trebuie să țină seama de rolul ce revine puterii judiciare și de necesitatea de a se păstra încrederea cetățenilor în actul de justiție prin protejarea magistraților de atacurile distructive și lipsite de fundament.

Independența judecătorilor și procurorilor se analizează prin prisma factorilor de presiune ce pot interveni în activitatea acestora, precum și a modalităților de reacție.

Este adevărat că independența judecătorului sau a procurorului ține în principal de calitățile personale, de capacitatea acestuia de a respinge ferm orice influență exterioară, însă presiunile ce apar din mediul social, politic sau economic pot influența și pune în discuție atât independența și imparțialitatea magistratului în realizarea actului de justiție, cât și aparența de independență și imparțialitate a acestuia.

Astfel, potrivit dispozițiilor art. 75 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 30 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare, Consiliul Superior al Magistraturii apără judecătorii și procurorii împotriva oricărui act care le-ar putea afecta independența sau imparțialitatea sau ar crea suspiciuni cu privire la acestea. De asemenea, Consiliul Superior al Magistraturii apără reputația profesională a judecătorilor și procurorilor, ceea ce este în deplină concordanță cu prevederile art. 8 și art. 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, care consacră protecția reputației sau a drepturilor altei persoane, precum și garantarea autorității și imparțialității puterii judiciare.

Justiția, în statul de drept, este socotită o putere pe lângă celelalte puteri ale statului. Pentru aceasta este necesar să existe anumite garanții față de celelalte puteri ale statului pentru a se evita politizarea și pentru a crea independența și imparțialitatea magistratului.

Articolul 1 pct. (4) din Constituția României consacră expres principiul separației și echilibrului puterilor legislativă, executivă și judecătorească.

Potrivit acestui principiu raporturile dintre legislativ, executiv și puterea judecătorească sunt condiționate de respectarea principiului independenței magistraților și supunerii lor numai legii, prevăzut de dispozițiile art. 123 din Constituția României, revizuită.

Inocularea în conștiința cetățenilor a faptului că un magistrat își exercită în mod abuziv prerogativele conferite de lege, creează pericolul discreditării justiției și statului de drept, ceea ce contravine necesității imperioase a întăririi justiției și statului de drept.

Este adevărat că dreptul la libertatea de exprimare este un drept constituțional, însă nu este însă unul absolut, acesta fiind susceptibil de anumite restrângeri, în ipoteza în care folosirea libertății de exprimare este îndreptată împotriva unor valori pe care statul le poate în mod legitim apăra, cum ar fi autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.

În conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, procurorii se bucură de stabilitate și sunt independenți, în condițiile legii.

Declarațiile fostului președinte al României, domnul Traian Băsescu, prin preluarea lor de mai multe publicații, au fost aduse în atenția opiniei publice și pot constitui un factor de presiune ce pune în discuție credibilitatea activității desfășurate de procurori, analizată prin prisma aspectelor care țin de aparența de independență și imparțialitate a acestora.

Susținerea, că se asistă la reiterarea unor practici de „guantanamizare”, este de natură să inducă ideea că procurorii, în activitatea pe care o desfășoară, nu sunt independenți și imparțiali, situându-se în afara legii.

De asemenea, trimiterea pe care fostul președinte al României o face la dosarele penale privind-o pe doamna Elena Gabriela Udrea, reprezintă un factor de presiune asupra activității procurorilor care instrumentează aceste cauze, întrucât se poate crea, în rândul opiniei publice, o îndoială cu privire la corectitudinea, independența și imparțialitatea acestora.

Extrapolarea, la activitatea întregului corp profesional al procurorilor, a nemulțumirilor personale referitoare la modul de instrumentare a acestor cauze, pune în discuție și prestigiul justiției, afectând încrederea cetățenilor în legalitatea și corectitudinea realizării actului de justiție.

Plenul Consiliului Superior al Magistraturii apreciază, prin prisma funcției înalte în stat pe care domnul Traian Băsescu a deținut-o, că declarațiile sale pot fi de natură să submineze încrederea în corectitudinea și eficiența actului de justiție, prin crearea percepției publice că procurorii acționează abuziv, încălcând dispozițiile legale cu privire la administrarea probelor și dispunând soluții pentru eliminarea adversarilor politici sau pentru obținerea unor avantaje de ordin profesional.

De asemenea, mesajul postat de echipa de comunicare a doamnei Elena Gabriela Udrea pe Facebook, întărește opinia exprimată de fostul președinte al României cu privire la lipsa de independență și imparțialitate a procurorilor ce instrumentează dosarele în care aceasta are calitatea de inculpat.

Întrucât Facebook-ul reprezintă un spațiu public, aceste opinii sunt de natură să afecteze prestigiul justiției pentru că induc, în rândul opiniei publice, ideea că procurorii încalcă dispozițiile legale, folosind în mod abuziv măsurile procesuale prevăzute de Codul de procedură penală.

Plenul Consiliului Superior al Magistraturii apreciază că opiniile și aprecierile personale ale fostului președinte al României și comentariile postate pe Facebook de echipa de comunicare a doamnei Elena Gabriela Udrea sunt lipsite de suport factual fiind de natură să aducă atingere independenței, imparțialității și reputației profesionale a magistraților care au instrumentat cauzele privind pe doamna Elena Gabriela Udrea, precum și prestigiului justiției prin subminarea încrederii cetățenilor în corectitudinea actului de justiție.

2) La data de 7 aprilie 2015 a fost înregistrată la Inspecția Judiciară sesizarea Președintelui Consiliului Superior al Magistraturii, pentru ca, în conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare, să se efectueze verificările necesare pentru a se stabili dacă și în ce măsură a fost adusă atingere independenței sistemului

judiciar, în ansamblul său, prin afirmațiile emise în spațiul public de fostul președinte al României Traian Băsescu în cadrul emisiunii „X - Press” difuzată în data de 06.04.2015, la postul de televiziune B1 TV, în cuprinsul cărora a făcut mai multe referiri la activitatea unor magistrați, precum și la alte activități desfășurate în cadrul sistemului judiciar, preluate ulterior de mass media.

Prin Raportul nr. 2024/IJ/1214/DIJ/549/DIP/2015 Inspekția Judiciară a înaintat rezultatul verificărilor efectuate privind declarațiile domnului Traian Băsescu, din care rezultă următoarele aspecte:

- propunerile de arestare preventivă formulate de procurori, în general, de procurorii Direcției Naționale Anticorupție, în special față de inculpații cercetați pentru săvârșirea infracțiunilor de corupție au la bază doar denunțurile formulate în acest sens de către alte persoane, fiind considerate suficiente și cu o valoare probatorie incontestabilă, în opinia acestora pentru a se dispune față de aceștia cea mai aspră măsură preventivă prevăzută de dispozițiile legale, respectiv cea a arestului preventiv. În acest context, se mai afirmă și faptul că, măsura reținerii dispusă de procurori este una dată publicității înainte ca inculpatului să-i fie prezentate faptele ce i se impută.

În acest sens sunt afirmațiile din interviurile acordate de domnul Traian Băsescu în cadrul emisiunii „X-Press”, la postul de televiziune B1, preluate de mass media:

„....La sfârșitul mandatului meu au apărut denunțurile lui Florică și Pescariu, în rest procurorii munceau la dosar să strângă pas cu pas elemente cu care să-i poată acuza și cred eu că mai făceau un lucru puneau în dosar și elemente favorabile, celui pe care îl acuzau. Acum au cam dispărut, cele favorabile nu se mai pun, se trece doar ce-i încriminează. Este un tip de justiție care se face sub o presiune formidabilă. Gândiți-vă la un om căruia i-a pus procurorul cătușele pentru reținere și urmează să fie dus a doua zi la Înalta Curte pentru arestare. Ce se întâmplă automat. În primul rând este primit cu un cortegiu de presă și cu informațiile toate date presei pentru ce este chemat omul. Foarte rar nu se știe de ce e chemat. Deci pregătirea reținerii se face prin mijloace necinstite domnule Orcan! Este necinstit să faci așa ceva unui om care e liber, nu e condamnat! Se stă 24 de ore. De regulă se ieșea cu cătușele la mână în emisiunea unui

anume realizator sau la anumiți realizatori se făcea ieșirea triumfală cu cătușele la mână din DNA și trimiterea la arestul Poliției Capitalei. Un alt element de presiune formidabilă!

„...Un alt element de presiune – gândiți-vă că un om care a fost arestat are pe capul lui procurorul DNA, SRI, Curte de Conturi, presă! Nu are nici o șansă! Denunțul a dobândit valoare de probă. Este aproape probă! Ori eu nu pentru tipul acesta de justiție am luptat și nu s-a întâmplat până cu 2-3 luni înainte de terminarea mandatului meu, nu am explicații de ce se procedează așa”.

- temeiul general care stă la baza luării măsurii preventive a arestării este crearea unei așa zise stări de pericol a inculpatului pentru ordinea publică, temei care a fost inventat de procurori și ulterior, preluat în cuprinsul majorității încheierilor prin care se dispune măsura arestării preventive de către magistrați.

În acest sens sunt afirmațiile din interviul acordat de domnul Traian Băsescu în cadrul emisiunii „X-Press” la postul de televiziune B1, preluate de mass media:

„...Un alt element de presiune - se duce la arestare, dar până atunci din dosar delațiunile sunt distribuite întregii prese și judecătorul este în fața opiniei publice! Vedeți că marea majoritate a încheierilor judecătorilor spun că nu ar fi bine pentru opinia publică...Cine a creat isteria cu opinia publică?Procurorii care dau din dosare! Ei de regulă spun: „A, avocații!„Nu avocații nu o fac!”.

- faptul că, măsura arestării preventive se dispune doar pentru a se obține afirmativ o mărturisire din partea inculpaților a faptelor pentru care sunt cercetați, precum și lansarea ideii că, începând cu sfârșitul anului 2014 a debutat cu un proces de Guantanamoizare ce acreditează ideea torturii și demnității umane.

„ ...Dacă există un voluntarism al procurorilor, urmare a modificării Codului Penal și a Codului de Procedură Penală cei care trebuiau să tempereze lucrurile erau judecătorii, nu Înalta Curte vine și spune noi suntem partenerii voștri, ai procurorilor, luați 3 delațiuni și bagați-l la beci, până recunoaște delațiunea.

Îmi pare rău, răspunderea magistraților trebuie să existe. Trebuie să existe atâta timp cât primul reflex al procurorului este să-l bage pe inculpat la beci. Trebuie să existe! Iar eu le recomand tuturor care consideră că au fost arestați înainte de a fi

condamnați. Să se adreseze CEDO! O spun public pentru că acest proces de Guantanamoizare care a început în luna octombrie – noiembrie anul trecut, acest proces de Guantanamoizare nu trebuie să continue, ne descalifică”.

- lipsa de independență și imparțialitate a judecătorilor din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție în cadrul soluționării dosarelor instrumentate de Direcția Națională Anticorupție prin luarea unor măsuri preventive și adoptarea unor soluții extrem de dure fără a fi justificate de împrejurările circumscrise situațiilor de fapt.

În acest sens sunt afirmațiile din interviul acordat de domnul Traian Băsescu în cadrul emisiunii „X-Press” la postul de televiziune B1, preluate de mass media:

„...Știți cum văd eu omul care e dus la arestare? Ca pe o muscă care are toată greutatea instituțiilor statului pe el. Am văzut și declarația doamnei președinte a Înaltei Curți de Casație și Justiție, de la bilanțul Direcției Naționale Anticorupție, că vor fi un partener al DNA-ului, zău? Zău? Păi un inculpat care are pe cap procurori, SRI, Curte de Conturi, Poliție, Înalta Curte despre care știe că este partenerul DNA-ului. Nu vă supărați domnul Orcan, ce șanse mai are omul ăsta? Ce șanse mai are un om care aceste instituții pe el și se duce în fața judecătorului știind că doamna președinte ICCJ a spus suntem partenerii DNA-ului? Nu au nici o șansă!

„...Nu exclud posibilitatea să se creeze condamnări nedrepte. Dacă există un voluntarism al procurorilor, urmare a modificării Codului Penal și a Codului de Procedură Penală cei care trebuiau să tempereze lucrurile erau judecătorii, nu Înalta Curte vine și spune noi suntem partenerii voștri, ai procurorilor, luați 3 delațiuni și băgați-l la beci, până recunoaște delațiunea”.

„...Credeți că asta se întâmplă în toate cazurile?

Nu, sunt cazuri în care se întâmplă. Nu pot să spun. Spre exemplu la Șova care a distrus probe. Asta este elementară că te duce la arest, da!? Sau la Vâlcov de care îmi pare rău că-l știu de când era copil. La Vâlcov îi găsești tablourile ascunse cu toate cele. Nu ai ce să faci. Nu știu dacă e caz de arestare în condițiile în care a recunoscut tot. Dar arestările în vederea obținerii mărturisirii după părerea mea încalcă orice normă a drepturilor omului și dreptul la demnitate care e garantat în UE”.

„...Eu cred că astfel de abordări, politici de acest tip, nu vor face decât rău justiției, pentru că se va decredibiliza în timp. Nu te oprește nimeni, dă-i măsuri de supraveghere, în momentul în care ai toate instituțiile care vi le-am enumerat împotriva ta, instituții ale statului român, repet, procurori, știi declarația președintelui ICCJ, deci nu ai nicio speranță la judecători, Poliție, Curte de Conturi, toate instituțiile le ai împotriva ta. Și mai ești și îngrădit în a te apăra. Pentru că într-un fel se apără un om care este într-o libertate relativă, fie acasă sau sub supraveghere, și altfel se poate apăra unul care e băgat la beci și la care avocatul care are multe procese, ați trece, mai trece peste 5 zile, gândiți-vă ce justiție ne pregătim să construim. Repet așa ceva nu s-a întâmplat”.

„...Îmi pare rău, un om ținut în arest în mod abuziv fără probe concrete, ci până spune ce vrea să audă procurorul, este torturat. Deci în condițiile din arestul IGP asta înseamnă tortură, iar eu nu voi renunța de dragul de a părea unul care e cu justiția orice s-ar întâmpla. Justiția trebuie să aplice legea și nu abuzul. Ce ți-e să-l ții în supraveghere”.

„...Bun, dar de ce trebuie să-l arestezi!? De ce judecătorul înainte să facă orice, mă întreb, nu le spun eu judecătorilor ce să facă, de ce nu țin cont în primul rând că orice om are dreptul la demnitate și la a se apăra. Judecătorul care spune fără probe consistente, ci doar, cum spune maestrul, editorialul procurorului, du - te în arest 30 de zile, de fapt în acel moment îl lipsești pe cel acuzat de șansa de a se apăra.”

- faptul că, evoluția în cariera profesională a doamnei Laura Codruța Kovesi și a doamnei Livia Doina Stanciu, prin numirea în funcția de procuror – șef al Direcției Naționale Anticorupție, și respectiv de președinte al Înaltei Curți de Casație și Justiție, în sensul că un rol determinant sau poate decisiv i-a aparținut, iar la acest moment, dat fiind modul de desfășurare a actului de justiție, astfel cum a fost prezentat anterior, nu le-ar suna pe nici una din cele două doamne.

În acest sens sunt afirmațiile din interviul acordat de domnul Traian Băsescu în cadrul emisiunii „X-Press”, la postul de televiziune B1, preluate de mass media:

„...Doamna Codruța Kovesi își datorează cariera dumneavoastră Și doamna de la Înalta Curte într-un fel a ajuns datorită dumneavoastră....

Nu într-un fel! A ajuns datorită mie! Avem 3 oameni. Eu dacă foști colaboratori de ai mei, ar face aceste lucruri, i-aș suna. Dumneavoastră de ce nu-i sunați? De ce nu le spuneți prin televizor? Vedeți întrebare grea!

Pot să vă spun că din silă!

Ați sunat pe vreunul?

Pot să vă spun că din silă!

Pe niciunul nu l-ați sunat?

Pot să vă spun că din silă!

Cum adică din silă, domnule președinte?

Pentru că ei sunt artizanii acestui mod răvășit de a face justiție și fără respect pentru cel care nu-i condamnat”.

- ideea înfăptuirii unui act de justiție în condiții de inechitate se datorează și faptului că, mulți procurori au fost numiți în funcția de judecător, desigur în baza unui examen, dar fără a avea la bază o carieră de judecător și astfel cei cu probleme judiciare sunt prezentați, de fapt tot în fața unui procuror „cu robă de judecător”, ceea ce nu poate oferi cadrul legal al desfășurării unui proces în condiții de independență și imparțialitate, astfel cum sunt prevăzute de dispozițiile legale interne și internaționale

În acest sens sunt afirmațiile din interviul acordat de domnul Traian Băsescu în cadrul emisiunii „X-Press”, la postul de televiziune B1, preluate de mass media:

„...Justiția are niște probleme. Eu consideram la sfârșitul mandatului, fără să fi apărut acest spectacol al arestărilor, al umilirii oamenilor, consideram că sunt niște probleme care de asemenea trebuiau rezolvate pas cu pas, cum spune președintele nostru. Ele sunt în interiorul structurii. Spre exemplu, una din problemele pe care le are justiția este că atunci când a fost criză de judecători, foarte mulți procurori au trecut din procuror în judecător.

Și la Înalta Curte, dar cu aprobarea dumneavoastră.

Cu aprobarea mea, dar e lege în acest sens.

El era procuror și a devenit brusc judecător.

Nu brusc. A avut un examen.

În sensul că nu a practicat.

Asta e o problemă care ține de CSM, unde-ți spune că ești bun, că poți fi bun, poți să nu fii bun. Doar nu e președintele judecătorilor și a procurorilor. Trebuie să-ți spună un organ de specialitate nu-i bun de Înalta Curte un procuror. Deci trecerea asta destul de consistentă de procurori în calitatea de judecători...

Fără să fi judecat un minut.

Nici un proces de sector.

Una e procurorul, una e judecătorul. Trebuie să aibă o carieră.

Foarte mulți inculpați se trezesc în față tot cu un procuror, deși el e în robă de judecător, au tot un procuror în față. Deci este o problemă de sistem pentru că-i destul de răspândită. Nu-i o excepție, este destul de răspândită ca problematică”.

- în cadrul sistemului funcționează magistrați, judecători și procurori ca lucrători operativi, inclusiv acoperiți, informatori sau colaboratori ai serviciilor de informații și astfel, înfăptuirea actului de justiție este unul care are de suferit date fiind presiunile sau șantajul folosit împotriva unor astfel de magistrați de către structurile de informații.

În acest sens sunt afirmațiile din interviul acordat de domnul Traian Băsescu în cadrul emisiunii „X-Press”, la postul de televiziune B1, preluate de mass media:

„...O altă problemă a sistemului este legată de foștii ofițeri acoperiți dintre judecători și procurori. Până în 2004, serviciile au considerat, ca de altfel și acei judecători și acei procurori că pot să încalce Constituția. Constituția din 1991 spune foarte clar magistrații nu pot fi ofițeri acoperiți. Destui dintre ei au fost. Nu vreau să înțeleagă că-i generalizat. ...Acești oameni de teama faptului că au încălcat Constituția din 1991, teamă pe care o are și Ponta, că a încălcat Constituția când s-a făcut ofițer acoperit, deși era procuror la Parchetul General. ...Acești oameni, de teamă să nu se afle că au încălcat Constituția, ceea ce în mod normal i-ar duce la pierderea calității de magistrat, fie că vorbim de procurori sau de judecători, sunt șantajabili. Știți care a fost motivul pentru care eu am dat ordin să se scoată cele 3 milioane de dosare ale fostei Securități? Pentru că acele dosare erau utilizate de unii și față de consilieri și față de primari și față de unul care ajunsese om de afaceri. Ce faci Gigel? Dosaru, îți aduci aminte, e la noi la județ acum! Atunci am spus toate dosarele predate, ca să terminăm bâlciul șantajului. Cei care au fost acoperiți...funcționează în continuare.

Ei funcționează ca ofițeri acoperiți pentru că sunt șantajabili.

Exact.

Și în presă...

Aici iau declarația lui Maior de bună, nu? Pe mine nu m-a informat nimeni cu lista de ofițeri acoperiți. Aceasta este o altă problemă, pentru că cel care l-a avut pe acoperitul din justiție, fie că e procuror, fie că e judecător, poate primi telefon chiar de la ofițerul lui. Domnu, cazul acela, se poate? Sau nu se poate? Cum a fost cazul lui Ponta Megapower. Megapower a scos doi, a lăsat un singur vinovat, pe care l-a grațiat domnul Iliescu și l-a închis.

Asta era în urma unei indicații venite din sfera serviciilor?

N-am nici un dubiu. Am dreptul să judec acum, după ce nu mai sunt în funcția de președinte, am dreptul să judec. Eu am atenționat asupra acestor lucruri pentru că sistemul trebuie să știe că are niște probleme și aceste probleme trebuie rezolvate din interiorul sistemului foarte repede pentru credibilitatea sistemului”.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin.(1) și (6) din Constituția României, revizuită: „Libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public, sunt inviolabile însă, libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine”.

De asemenea, dreptul la liberă exprimare, prevăzut de art. 30 din Constituție nu poate fi exercitat cu încălcarea principiului independenței judecătorului și supunerii lui numai legii, astfel cum este statuat prin dispozițiile art.124 din Constituție și art. 2 alin. (3) din Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și a independenței procurorilor statuat prin dispozițiile art. 64 alin. (2) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Independența autorității judecătorești, care nu poate fi separată de cea a Ministerului Public, constituie elementul esențial al reformei din justiția română.

Conform dispozițiilor înscrise în articolul 132 din Constituția României republicată, și în articolul 62 alin.(2) din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, procurorii își desfășoară activitatea potrivit principiilor legalității, imparțialității și controlului ierarhic.

În raport de conținutul declarațiilor publice ale domnului Traian Băsescu, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii reține că, deși lipsite de suport obiectiv, afirmațiile conținute în comentariile referitoare la evoluția în cariera profesională a doamnei Laura Codruța Kovesi și a doamnei Livia Doina Stanciu, prin numirea în funcția de procuror-șef al Direcției Naționale Anticorupție și, respectiv de președinte al Înaltei Curți de Casație și Justiție, în sensul că un rol determinant sau poate decisiv i-a aparținut, că independența și imparțialitatea judecătorilor din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție ar fi fost iremediabil afectată cu privire la soluțiile pronunțate și în urma declarării publice de către președintele acestei instanțe că este un partener al Direcției Naționale Anticorupție, că anchetele penale desfășurate în prezent au la bază doar formularea de denunțuri fără ca procurorul să mai administreze și alte probe, că măsura arestării preventive, deși considerată o măsură excepțională s-a transformat într-o regulă, având la bază presupusul pericol pentru ordinea publică, că una din disfuncționalitățile sistemului o reprezintă trecerea din calitatea de procuror în cea de judecător și astfel nu se mai poate vorbi de o instanță imparțială și că în cadrul sistemului funcționează magistrați, judecători și procurori ca lucrători operativi, inclusiv acoperiți, informatori sau colaboratori ai serviciilor de informații și astfel, înfăptuirea actului de justiție este unul care are de suferit, date fiind presiunile sau șantajul folosit împotriva unor astfel de magistrați de către structurile de informații, sunt de natură să influențeze, în mod negativ, opinia publică cu privire la integritatea magistraților și să-i discrediteze, afectând astfel imaginea întregului corp profesional.

Numirea procurorului șef al Direcției Naționale Anticorupție, doamna Laura Codruța Kovesi, precum și a președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție, doamna Livia Doina Stanciu, a avut loc conform procedurii desfășurate în baza Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și

completările ulterioare și a Legii nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare.

Conform acestei proceduri, respectiv dispozițiilor art. 53 alin. (1) – (3) și art. 54 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare:

„Președintele, vicepreședintele și președinții de secții ai Înaltei Curți de Casație și Justiție sunt numiți de către Președintele României, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii, dintre judecătorii Înaltei Curți de Casație și Justiție care au funcționat la această instanță cel puțin 2 ani.

Președintele României nu poate refuza numirea în funcțiile de conducere prevăzute la alin. (1) decât motivat, aducând la cunoștința Consiliului Superior al Magistraturii motivele refuzului.

Numirea în funcțiile prevăzute la alin. (1) se face pe o perioadă de 3 ani, cu posibilitatea reinvestirii o singură dată”.

„Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, prim-adjunctul și adjunctul acestuia, procurorul șef al Direcției Naționale Anticorupție, adjuncții acestuia, procurorii șefi de secție ai acestor parchete, precum și procurorul șef al Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism și adjuncții acestora sunt numiți de Președintele României, la propunerea ministrului justiției, cu avizul Consiliului Superior al Magistraturii, dintre procurorii care au o vechime minimă de 10 ani în funcția de judecător sau procuror, pe o perioadă de 3 ani, cu posibilitatea reinvestirii o singură dată.”

Potrivit prevederilor art.40 lit. g) Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare, Secțiile Consiliului Superior al Magistraturii: „propun Președintelui României numirea în funcție și revocarea din funcție a președintelui, vicepreședintelui și președinților de secții ai Înaltei Curți de Casație și Justiție”.

De asemenea, potrivit dispozițiilor art. 40 lit. h) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare, Secțiile Consiliului Superior al Magistraturii: „avizează propunerea ministrului justiției de

numire și revocare a procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, a procurorului șef al Direcției Naționale Anticorupție, a adjuncților acestora, a procurorilor șefi secție din aceste parchete, precum și a procurorului șef al Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism și a adjunctului acestuia”.

După propunerea formulată de ministrul justiției interimar, domnul Victor Viorel Ponta, de numire în funcția de procuror șef al Direcției Naționale Anticorupție a doamnei Laura Codruța Kovesi, în baza dispozițiilor legale menționate anterior, prin Hotărârea nr. 193 din data de 09.03.2006 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, cu modificările și completările ulterioare, respectiv prin Hotărârea nr. 105/02.04.2013 a Secției pentru procurori s-au stabilit procedura, precum și criteriile de evaluare în vederea emiterii avizului pentru numirea procurorilor în condițiile art. 54 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În urma acestei proceduri și a interviului susținut, Secția pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii, prin Hotărârea nr. 165 din data de 9 mai 2013 a avizat favorabil propunerea ministrului justiției de numire în funcția de procuror șef al Direcției Naționale Anticorupție a doamnei Laura Codruța Kovesi, iar prin Decretul Președintelui României nr. 483/2013 din 16 mai 2013, a fost numită în funcția mai sus menționată.

Urmând aceeași procedură prevăzută de dispozițiile legale anterior menționate, având în vedere Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 165 din data de 25 februarie 2010, doamna judecător Livia Dona Stanciu a fost numită în funcția de președinte al Înaltei Curți de Casație și Justiție prin Decretul Președintelui României nr.906 din 16 septembrie 2010, pentru o perioadă de 3 ani.

Ulterior, prin Decretul nr.758 din 13 septembrie 2013, având în vedere Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 797 din data de 9 septembrie 2013, doamna judecător Livia Doina Stanciu a fost reinvestită în funcția de președinte al Înaltei Curți de Casație și Justiție, pe o perioadă de 3 ani.

Derulându-se astfel procedura prevăzută de dispozițiile legale menționate Plenul Consiliului Superior al Magistraturii reține că domnul Traian Băsescu a îndeplinit o atribuție care îi revenea în calitate de președinte al României în numirea doamnei Laura Codruța Kovesi și a doamnei Livia Doina Stanciu, în funcția de procuror-șef al Direcției Naționale Anticorupție și, respectiv de președinte al Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Domnul Traian Băsescu, la acel moment, a fost de acord cu îndeplinirea tuturor condițiilor de competență profesională, atât cu privire la doamna Laura Codruța Kovesi, cât și a doamnei Livia Doina Stanciu, pentru a putea fi numite în funcțiile pentru care candidau. A reveni ulterior și a afirma că, evoluția în cariera profesională a doamnei Laura Codruța Kovesi cât și a doamnei Livia Doina Stanciu, se datorează exclusiv voinței șefului statului, fără a fi avute în vedere toate celelalte criterii care trebuiau îndeplinite pentru ocuparea acestor două funcții importante în cadrul sistemului judiciar, sunt de natură să influențeze, în mod negativ, opinia publică cu privire la competența profesională și integritatea doamnei procuror Laura Codruța Kovesi, cât și a doamnei judecător Livia Doina Stanciu, precum și la discreditarea magistraților în general, afectând astfel imaginea întregului corp profesional.

Limbajul folosit pentru răspunsul la întrebarea adresată „de ce nu-i sunați?”, nu poate fi încadrat într-unul care să confere respect și care să exprime existența anterioară a unor relații instituționale normale ce au loc între instituții reprezentative ale unui stat de drept și contribuie la scăderea încrederii cetățenilor în administrarea actului de justiție.

Folosirea unei asemenea exprimări este de natură a aduce atingere independenței justiției, în condițiile în care ar trebui să existe respectul față de lege, indiferent de persoană sau funcție.

Prin prezentarea deformată a declarației președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție exprimată cu ocazia prezentării raportului de activitate a Direcției Naționale Anticorupție că este partener al acestei structuri specializate, respectiv faptul că aceasta se derulează în afara cadrului instituțional, s-a produs o culpabilizare, în spațiul public a instanței supreme, cu consecința afectării independenței și imparțialității tuturor

judecătorilor din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție și a scăderii încrederii cetățenilor în sistemul judiciar.

Declarația cuprinsă în discursul președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție cu ocazia prezentării raportului de activitate al Direcției Naționale Anticorupție nu poate fi privită decât ca o relație de colaborare între cele două instituții, fără a se putea avansa ideea unei lipse de imparțialitate a judecătorilor aparținând acestei instanțe în instrumentarea cauzelor de competența Direcției Naționale Anticorupție.

Potrivit dispozițiilor legale, judecătorii sunt independenți, nu sunt subordonați președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție.

În virtutea atribuțiilor manageriale, atât procurorul șef al Direcției Naționale Anticorupție, doamna Laura Codruța Kovesi, cât și președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, doamna judecător Livia Doina Stanciu, exercită și funcția de reprezentare ale instituțiilor pe care le conduc, ceea ce presupune o relație de colaborare interinstituțională, prezentată, însă, în mod deformat și tendențios de domnul Traian Băsescu, în calitate de fost șef al statului, cu toate consecințele ce decurg din exercitarea acestei funcții.

Justiția, în statul de drept, este socotită o putere pe lângă celelalte puteri ale statului (conform dispozițiilor art. 21 și 124 din Constituția României, revizuită).

Când din anumite motive, funcția și rolul puterii judecătorești sunt diminuate, statul pierde calitatea de stat de drept, cu toate consecințele și implicațiile socio-economice ce decurg din aceasta.

Din această perspectivă, dorind să promoveze independența sistemului judiciar, prin Recomandarea (2010)12 privind independența, eficiența și rolul judecătorilor, Comitetul de Miniștri al statelor membre a elaborat mai multe reguli cu valoare de principiu.

Una dintre acestea vizează obligația statelor de a lua toate măsurile necesare pentru a respecta, promova și proteja independența judecătorilor.

Documentul prevede că, „independența judecătorilor” nu se referă exclusiv la judecători, ci acoperă sistemul judiciar în întregime.

În conținutul acestui principiu s-a statuat printre altele că: „nu ar trebui să fie permis grupurilor de presiune să submineze independența sistemului judiciar”.

În raportul Singhvi către Comisia drepturilor omului a Organizației Națiunilor Unite din anul 1987 se precizează că: „principiile independenței și imparțialității sunt pietrele de fundament ale motivării și legitimității funcției judiciare în orice stat” - (pct. 75).

Pe de altă parte, în „Principiile fundamentale referitoare la independența magistratului”, adoptate la Milano în anul 1985 și confirmate de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite din același an, rezultă că: „independența magistraturii trebuie garantată de către stat și enunțată în Constituție sau altă lege națională, iar toate instituțiile guvernamentale sau altele trebuie să o respecte” (pct.1).

Convenția de la Havana pentru prevenirea crimei și tratamentul delincvenților, adoptată la Congresul VIII al Organizației Națiunilor Unite, la pct. 4 prevede că: „statele veghează ca procurorii să-și îndeplinească atribuțiile profesionale în deplină libertate, fără a face obiectul unor intimidări, hărțuiri, fără a suferi ingerințe nefondate și fără a li se angaja, în mod nejustificat, responsabilitatea civilă, penală sau de altă natură”.

În Recomandarea (2000)19 a Comitetului de Miniștri al statelor membre privind rolul urmăririi penale în sistemul de justiție penală, adoptată la data de 06 octombrie 2000 la cea de-a 724-a reuniune a delegațiilor miniștrilor, la pct. 11 din capitolul „Relația dintre procurorii publici și puterea executivă și legislativă” se prevede că: „statele trebuie să ia măsurile adecvate pentru a se asigura că procurorii publici își pot efectua îndatoririle și responsabilitățile profesionale fără intervenție nejustificată sau expunere la responsabilitatea civilă, penală sau de alt tip”.

Rezultă așadar că, prin afirmațiile făcute în spațiul public, domnul Traian Băsescu, în calitatea sa de fost președinte al României a depășit limitele admisibile ale discursului public.

Dreptul la libertatea de exprimare nu este unul absolut, acesta fiind susceptibil de anumite restrângeri, în ipoteza în care folosirea libertății de exprimare este

îndreptată împotriva unor valori pe care statul le poate în mod legitim apăra, cum ar fi autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.

Referindu-se la restrângerea libertății de exprimare în scopul garantării autorității și imparțialității puterii judecătorești, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în afacerea „Braford contra Danemarcei” a decis că: „interesul de a proteja reputația și a asigura autoritatea magistraților este superior aceluia de a permite o discuție liberă asupra imparțialității acestora”.

În cauza „Pager și Oberschlick contra Austriei” s-a statuat că: „activitatea justiției nu poate fi discutată fără să se aibă în vedere anumite limite pentru a nu submina autoritatea acesteia, comandament deosebit de important într-un stat de drept”.

Pentru a-și îndeplini în mod corespunzător atribuțiile, magistrații au nevoie de încrederea opiniei publice, iar această încredere ar putea fi afectată de afirmațiile care pun la îndoială capacitatea profesională, integritatea și imparțialitatea procurorilor și judecătorilor.

Susținerile publice ale domnului Traian Băsescu, în sensul cărora actul de justiție se desfășoară la comanda Direcției Naționale Anticorupție, prin inducerea în rândul opiniei publice a ideii că activitatea acestora nu se desfășoară în limitele cadrului legal, subminează autoritatea judecătorească și aduce atingere independenței sistemului judiciar.

Mai mult, prin afirmațiile expuse anterior au fost depășite limitele admisibile ale libertății de exprimare, așa cum sunt protejate de dispozițiile articolului 10 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Afirmațiile domnului Traian Băsescu din spațiul public, nu au fundament și constituie, în fapt, o diseminare a unor informații tendențioase, de natură a pune în discuție deontologia profesională a judecătorilor și procurorilor, încercând să se acrediteze ideea că activitatea magistraților implicați în procesul judiciar se desfășoară cu încălcarea principiului consacrat de art. 2 din Codul de procedură penală, potrivit căruia procesul penal se desfășoară conform dispozițiilor prevăzute de lege.

De asemenea, prin afirmațiile făcute, s-a indus în mod indirect ideea unei funcționări anormale și incorecte a sistemului judiciar, în sensul că judecătorii ar instrumenta dosarele penale astfel cum se dorește de către Direcția Națională Anticorupție, fără a se mai avea în vedere principiile care guvernează desfășurarea în ansamblu a întregului proces penal. O atare idee privind nerespectarea legii de către magistrați și lipsa de independență a acestora are drept consecință majoră alterarea, înainte de toate, a încrederii opiniei publice în competența, corectitudinea și probitatea pe care, în mod legitim, orice persoană, care încredințează magistraților apărarea drepturilor sale, le așteaptă.

În ceea ce privește publicitatea faptelor de natură penală față de care se efectuează cercetări, Plenul reține că, la dispoziția unităților de parchet cât și a instanțelor de judecată există un instrument eficient privind comunicarea publică predictibilă, coerentă și unitară care să faciliteze accesul publicului, prin intermediul presei, la informațiile de interes public constând în ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass - media. Ori nu se poate aprecia ca fiind o încălcare a dispozițiilor legale faptul că, la momentul la care se dispune reținerea de către procuror nu se pot oferi informații în acest sens presei, fiind îndeplinită cerința referitoare la începerea urmăririi penale și punerea în mișcare a acțiunii penale.

În toate celelalte situații, împrejurările ajunse la cunoștința publicului trebuie analizate în funcție de împrejurările specifice fiecărui caz în parte, nefiind permis a se generaliza în acest sens și de a sădi o neîncredere în rândul opiniei publice cu privire la corectitudinea îndeplinirii actului de justiție.

Impactul declarațiilor domnului Traian Băsescu este cu atât mai puternic, prin prisma funcției deținute anterior de președinte al României, țară membră a Uniunii Europene și cu reguli ce aparțin unui stat de drept.

În acest context, autorilor acuzațiilor le incumbă obligația de a furniza o bază factuală precisă și fiabilă, proporțională cu natura și forța afirmațiilor lor, îndatorire pe care însă domnul Traian Băsescu nu a îndeplinit-o.

Totodată, modalitatea de exprimare, generală și retorică, creează un dubiu cu privire la independența magistraților, cu consecința afectării imaginii sistemului de

justiție, prin sugerarea ideii de săvârșire de către magistrați a unor fapte de natură penală prin modul în care aceștia înțeleg să-și desfășoare activitatea la comanda altor structuri din cadrul sistemului judiciar.

Toate aceste afirmații cu caracter general, unele dintre ele în scopul inducerii ideii că judecătorii, prin soluțiile pronunțate, sunt subordonați procurorilor din cadrul Direcției Naționale Anticorupție, au drept efect dezinformarea opiniei publice cu privire la modul de funcționare a sistemului judiciar, cu un impact profund negativ asupra justițiabililor, de natura a le afecta încrederea în actul de justiție și de a amplifica nemulțumirile care, de altfel, sunt inerente în procedura judiciară.

Plenul apreciază că afirmațiile domnului Traian Băsescu, concretizate în aprecieri negative cu privire la activitatea de urmărire penală și de judecată, nu ar trebui emise în spațiul public, astfel de afirmații încadrându-se perfect în situația în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a afirmat constant că se impune restrângerea libertății de exprimare, în scopul de a asigura autoritatea și imparțialitatea justiției.

Inducerea ideii că, numirea din funcția de judecător în funcția de procuror și din funcția de procuror în cea de judecător, nu oferă garanția unei instanțe independente și imparțiale este un alt aspect care contribuie la scăderea încrederii populației în înfăptuirea actului de justiție.

Procedura este reglementată de dispozițiile Legii nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și de Legea nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare.

Potrivit dispozițiilor art. 61 alin. (1) - (3) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare: „(1) La cererea motivată, judecătorii pot fi numiți în funcția de procuror, iar procurorii, în funcția de judecător, prin decret al Președintelui României, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii, cu respectarea condițiilor prevăzute în prezenta lege.

(2) Pentru numirea în funcțiile prevăzute la alin. (1), candidații vor susține un interviu în fața Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii în cazul procurorilor care solicită numirea ca judecători și, respectiv, a Secției pentru procurori a

Consiliului Superior al Magistraturii în cazul judecătorilor care solicită numirea ca procuror.

(3) Președintele României nu poate refuza numirea în funcțiile prevăzute la alin. (1) decât motivat, aducând la cunoștință Consiliului Superior al Magistraturii motivele refuzului.

Conform dispozițiilor art. 35 lit. a) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare: “Plenul Consiliului Superior al Magistraturii are următoarele atribuții referitoare la cariera judecătorilor și procurorilor propune Președintelui României numirea în funcție și eliberarea din funcție a judecătorilor și a procurorilor, cu excepția celor stagieri”.

A afirma că procedura judiciară desfășurată în fața unui fost procuror, în prezent judecător, nu întrunește condițiile de imparțialitate astfel cum sunt ele definite de normele interne și internaționale, afectează prestigiul justiției și implicit independența și reputația magistraților.

Referitor la înfăptuirea actului de justiție de către magistrați din cadrul sistemului judiciar, judecători și procurori ce sunt lucrători operativi, inclusiv acoperiți, informatori sau colaboratori ai serviciilor de informații, Plenul apreciază că acestea sunt simple supoziții de natură personală, fără bază factuală, de natură a sădi neîncredere în rândul opiniei publice cu privire la calitatea actului de justiție și a celor care-l înfăptuiesc.

Conform dispozițiilor art. 7 din Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare: „Judecătorii, procurorii, magistrații - asistenți, personalul de specialitate juridică asimilat acestora și personalul auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și parchetelor nu pot fi lucrători operativi, inclusiv acoperiți, informatori sau colaboratori ai serviciilor de informații.

Persoanele prevăzute la alin.1 completează anual, o declarație autentică, pe propria răspundere potrivit legii penale, din care să rezulte că nu sunt lucrători operativi, inclusiv acoperiți, informatori sau colaboratori ai serviciilor de informații.

Consiliul Suprem de Apărare a Țării verifică, din oficiu sau la sesizarea Consiliului Superior al Magistraturii ori a ministrului justiției, realitatea declarațiilor prevăzute la alin.2.

Încălcarea dispozițiilor alin.1 conduce la eliberarea din funcția deținută, inclusiv cea de judecător sau procuror”.

Ori, parcurgând anual procedura prevăzută de lege, în lipsa unor concluzii din partea Consiliului de Apărare a Țării care să ateste acest fapt, lansarea ideii de nerespectare a legii de către magistrați și lipsa de independență a acestora are drept consecință majoră alterarea, înainte de toate, a încrederii opiniei publice în competența, corectitudinea și probitatea pe care, în mod legitim, orice persoană le încredințează magistraților pentru apărarea drepturilor lor.

Cu privire la afirmațiile că, procurorii solicită și, ulterior judecătorii dispun luarea măsurii arestării preventive doar pe baza denunțurilor formulate și având ca unic temei înlăturarea unei stări de pericol pentru ordinea publică, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii apreciază că acestea sunt de natură să aducă atingere independenței, imparțialității și reputației profesionale a magistraților procurori care au instrumentat cauza, precum și a magistraților judecători care au participat la soluționarea unor astfel de cauze.

Aceasta deoarece, prin prezentarea unui punct de vedere în afara cadrului procesului judiciar propriu –zis, se induce ideea că a fost adoptată o hotărâre de condamnare sau privind luarea unei măsuri preventive, fără a fi întrunite toate condițiile legale pentru tragerea la răspundere penală a persoanei trimise în judecată sau privind existența unei suspiciuni rezonabile de săvârșire a infracțiunii de către inculpat, în baza probelor administrate până la acel moment, ceea ce este echivalent cu a spune că hotărârea de condamnare sau de luare a unei măsuri preventive reprezintă un abuz, o depășire a atribuțiilor și competențelor legale de către magistrați sau lipsă de profesionalism și aceasta în contra probatoriului administrat care relevă contrariul.

Plecând de la principiul conform căruia o hotărâre rămasă definitivă este considerată ca exprimând adevărul asupra faptelor și împrejurărilor deduse judecății, afirmațiile formulate de domnul Traian Băsescu sunt de natură să acrediteze ideea că

hotărârile pronunțate de judecători nu trebuie respectate, nefiind recunoscut astfel adevărul judiciar, stabilit pe bază de probe legale, administrate în cursul unei proceduri judiciare și cu acordarea inculpatului a tuturor garanțiilor legale de apărare.

Lansarea unor astfel de afirmații după rămânerea definitivă a unei hotărâri de condamnare, dar mai ales cu privire la cele ce privesc luarea unor măsuri preventive, aduc atingere atât independenței, imparțialității și reputației profesionale a judecătorilor cauzei respective, dar afectează și independența sistemului judiciar în ansamblul său, deoarece judecătorii investiți cu cauze similare în viitor resimt o presiune nepermisă asupra modului de judecare a cauzelor, știind că sunt expuși la critici fără temei, inconsistente și neutile.

Afirmația referitoare la faptul că, măsura arestării preventive se dispune doar pentru a se obține implicit o recunoaștere din partea inculpaților a faptelor pentru care sunt cercetați, este de natură a induce în rândul opiniei publice ideea că activitatea judecătorilor nu se desfășoară în limitele cadrului legal.

În acest context, trebuie menționat scopul avut în vedere de legiuitor atunci când a instituit necesitatea luării măsurilor preventive ca fiind acela al asigurării bunei desfășurări a procesului penal, al împiedicării sustragerii suspectului ori a inculpatului de la urmărirea penală sau de la judecată ori a prevenirii săvârșirii unei alte infracțiuni.

Nu se poate reține nici faptul că, prin luarea măsurii arestării preventive se ajunge implicit la o formă de tortură a inculpatului, având în vedere tocmai scopul pentru care a fost instituită, dar și față de caracterul provizoriu și temporar al acesteia.

De altfel, nu se poate vorbi de declanșarea unui întreg proces de Guantanamoizare a înfăptuirii actului de justiție, fiind exagerată și tendențioasă folosirea unei astfel de afirmații de natură a crea suspiciuni în cadrul opiniei publice cu privire la realizarea corectă a actului de justiție.

Plenul Consiliului Superior al Magistraturii reține că întrebările retorice exprimate în cadrul emisiunii cu referire la încălcarea dreptului la apărare al inculpatului și aprecierile negative față de modul de instrumentare al dosarelor de către procurori, au avut ca efect imediat dezinformarea opiniei publice cu privire la modul de funcționare

a sistemului judiciar, cu un impact profund negativ asupra justițiabililor, de natură a le afecta încrederea în actul de justiție.

Plenul Consiliului Superior al Magistraturii apreciază că nu trebuie omise nici circumstanțele legate de persoana celui care a formulat afirmațiile și a contextului în care acestea au fost făcute, domnul Traian Băsescu fiind fostul președinte al României și care a avut atribuția de a veghea la realizarea unei justiții independente și la înfăptuirea unui act de justiție în conformitate cu regulile unui stat de drept.

Astfel, discursul fostului președinte al României, domnul Traian Băsescu, a fost preluat sub diferite forme de dezbateri de agențiile de presă, scrise și vizuale care au relatat afirmațiile făcute în cadrul emisiunii X-Press sub mai multe modalități: data 06.04.2014, sursa „Hot News”: „Prea mulți procurori au trecut judecători și sunt ofițeri acoperiți printre magistrați”; 06.04.2015, „România Liberă”: „Sunt excese ale procurorilor cu arestările preventive”; 06.04.2015, ziarul „Adevărul”: „De ce i-a sunat Traian Băsescu pe Laura Codruța Kovesi și pe Florian Coldea”; 06.04.2015 sursa „Agerpres”: „Băsescu le recomandă celor care consideră că au fost arestați abuziv să se adreseze CEDO”; 06.04.2015, sursa „Agerpres”: „După încetarea mandatului am sunat la cabinetul lui Kovesi pentru o lămurire privind permisul de port - armă”; 06.04.2015, sursa „Gândul Info”: „Băsescu îi atacă pe șefii Justiției și ai SRI: Nu-i sun DIN SILĂ pe Coldea, Koveși și Stanciu”; 06.04.2015, sursa „Bună Ziua Iași”: „Traian Băsescu, despre problemele ginerilor cu justiția: Ce, eu sunt șef de cadre în familie?”; 06.04.2015, sursa „Revista 22”: „Trebuie făcută pe baza demnității umane. Nu exclud posibilitatea unor condamnări nedrepte. Critici la DNA, Înalta Curte și Guantanamoizarea procurorilor”; 06.04.2015, sursa „Bună Ziua Iași”: „Din silă nu îi sun. Motivul pentru care a sunat totuși la DNA o dată”; 06.04.2015, sursa „Gândul Info”: „Sunt excese ale procurorilor cu arestările preventive, nu exclud condamnări nedrepte”, precum și în cadrul emisiunilor difuzate de Antena 3: „Băsescu atacă justiția pe toate fronturile” și Digi 24 HD în cadrul emisiunii: „Justiția din România are o groază de probleme”.

Astfel, încrederea cetățenilor în justiție și modul de înfăptuire a acesteia este fundamentală pentru asigurarea unei funcționări normale a sistemului de drept și

aceasta nu se poate realiza dacă reprezentanții altor puteri constituite în stat sau alte persoane ce dețin sau au deținut înalte funcții oficiale contestă în mod nejustificat independența magistraților, încercând în diferite forme discreditația acestora. Afirmările de genul celor analizate, ce pun la îndoială independența și imparțialitatea, prestigiul judecătorilor și procurorilor, precum și credibilitatea justiției, ca sistem, sunt de natură să influențeze, în mod negativ, opinia publică cu privire la modul de desfășurare a actului de justiție.

În raport de cele expuse anterior, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii apreciază că declarațiile de genul celor analizate sunt de natură a aduce atingere independenței, prestigiului și credibilității justiției cu consecința subminării autorității acesteia, inclusiv a sistemului judiciar în ansamblul său.

Față de cele expuse, în temeiul dispozițiilor art. 30 alin. (2) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin vot direct și secret, cu majoritatea voturilor membrilor prezenți;

PLENUL CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII HOTĂRĂȘTE

Art. 1. Declarațiile domnului Traian Băsescu, fost președinte al României, făcute în cadrul emisiunii „Ultimul cuvânt”, difuzată de postul de televiziune B 1 TV, în data de 31.03.2015 precum și comentariile postate pe pagina de socializare Facebook la data de 02.04.2015 de către echipa de comunicare a doamnei deputat Elena Gabriela Udrea și preluate de mass media, aduc atingere independenței, imparțialității magistraților care instrumentează cauzele privind pe doamna Elena Gabriela Udrea, precum și sistemului judiciar în ansamblul său.

Art. 2. Afirmățiile emise în spațiul public de fostul președinte al României Traian Băsescu în cadrul emisiunii „X- Press” difuzată în data de 06.04.2015, la postul de televiziune B1 TV, aduc atingere independenței, prestigiului și credibilității justiției cu consecința subminării autorității acesteia, inclusiv a sistemului judiciar în ansamblul său.

Art. 3. Emiterea unui comunicat de presă de către Biroul de informare publică și relații cu mass-media, în sensul celor hotărâte.

Art. 4. Prezenta Hotărâre nr. 415/29.04.2015 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii se comunică Inspecției Judiciare.

Data în București, la data de 29 aprilie 2015

Președinte

Judecător Marius Badea TUDOSE

